

**Raport de monitorizare ex-post implementare
al proiectului, cu sursa de finanțare din FNDRL**

Codul proiectului: **M 21 483 DL**
 Denumire proiectului: **Reconstrucția Centrului administrativ-cultural din comuna Grătiești**
 Domeniul și măsura de intervenție: **2. Construcția și renovarea infrastructurii sociale**
 Măsura: **2.1 Construcția, renovarea/reabilitarea clădirilor publice, inclusiv prin măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice (creșterea performanței energetice) a clădirilor publice**

Localitatea proiectului: s. Grătiești, mun. Chișinău
 Beneficiar: Primăria com. Grătiești, mun. Chișinău
 Bugetul proiectului: 6.286.656,88 lei
 Suma finanțată din FNDRL: 5.424.387,01 lei
 Data semnării contractului de finanțare: # 409-M21483DL-2022
 Data transmiterii obiectului: 23.07.2024

Măsurarea indicatorilor efectivi de rezultat și produs

Indicator	Tip	Valoarea planificată	Metoda de măsurare a indicatorului	Data măsurării	Valoarea efectivă
- 1 instituție publică, centru administrativ cultural, reconstruit; - 171,33 m2 de spații administrative pentru utilitatea primăriei, reabilitate; - 60,82 m2 de spații pentru biblioteca publică, amenajate; - 150,19 m2 de spații pentru sala polivalentă, amenajate; - 175,41 m2 de spații a Casei de cultură, reabilitate;	Produs	- 1 instituție publică, centru administrativ cultural, reconstruit; - 171,33 m2 de spații administrative pentru utilitatea primăriei, reabilitate; - 60,82 m2 de spații pentru biblioteca publică, amenajate; - 150,19 m2 de spații pentru sala polivalentă, amenajate; - 175,41 m2 de spații a Casei de cultură, reabilitate;	1. Analiza documentară a dosarului; - Cererea de Finanțare a proiectului; - Documentele tehnico-financiare. 2. Procesul verbal pentru RTL din data de 23.07.2024; 3. Actul de formare a costurilor investitoriale din data de 05.12.2024; 4. Planul cu acțiuni de asigurare durabilitate a proiectului din data de 23.12.2024; 5. Raport anual cu acțiuni post-implementare din data de 04.07.2025; 6. Vizita de monitorizare post-implementare a proiectului din data de 04.07.2025; 7. Interviu cu beneficiarul și unitatea de implementare a proiectului.	Vizita de monitorizare post-implementare proiect din data de 04.07.2025;	- 1 instituție publică, centru administrativ cultural, reconstruit; - 171,33 m2 de spații administrative pentru utilitatea primăriei, reabilitate; - 60,82 m2 de spații pentru biblioteca publică, amenajate; - 150,19 m2 de spații pentru sala polivalentă, amenajate; - 175,41 m2 de spații a Casei de cultură, reabilitate;
- Acces îmbunătățit pentru 6771 populație, inclusiv 500 elevi și 5 cercuri culturale, beneficiari direcți ai infrastructurii reabilitate; - 1 localitate, beneficiară de instituția publică reabilitată;	Rezultat	- Acces îmbunătățit pentru 6771 populație, inclusiv 500 elevi și 5 cercuri culturale, beneficiari direcți ai infrastructurii reabilitate; - 1 localitate, beneficiară de instituția publică reabilitată;	1. Analiza documentară a dosarului; - Cererea de Finanțare a proiectului; - Documentele tehnico-financiare. 2. Procesul verbal pentru RTL din data de 23.07.2024; 3. Actul de formare a costurilor investitoriale din data de 05.12.2024; 4. Planul cu acțiuni de asigurare durabilitate a proiectului din data de 23.12.2024; 5. Raport anual cu acțiuni post-implementare din data de 04.07.2025; 6. Vizita de monitorizare post-implementare a proiectului din data de 04.07.2025; 7. Interviu cu beneficiarul și unitatea de implementare a proiectului.	Vizita de monitorizare post-implementare proiect din data de 04.07.2025;	- Acces îmbunătățit pentru 6771 populație, inclusiv 500 elevi și 5 cercuri culturale, beneficiari direcți ai infrastructurii reabilitate; - 1 localitate, beneficiară de instituția publică reabilitată;

1. Verificarea respectării cerințelor de sustenabilitate (durabilitate și continuitatea proiectului)

Cerințe de sustenabilitate	Aspecte planificate	Aspecte efective
Acțiunile întreprinse pentru asigurarea continuității proiectului	1. Planificarea acțiunilor cu privire la constatarea costului investițional 2. Planificarea acțiunilor de asigurare a vizibilității proiectului prin elaborarea și apăsarea panoului informativ și/sau plăcuței informative, elaborate conform prevederilor Ghidului de identitate vizuală al ONDRL; 3. Planificarea acțiunilor de transmitere în gestiune a bunului format către instituția vizată, conform investiției; 4. Planificarea acțiunilor de mentenanță a bunului format și dotat; 5. Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor tehnice (Desemnarea unei persoane responsabile de întreținerea și gestionarea bunului format); 6. Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor financiare/de alocare a mijloacelor financiare din bugetul local, pentru întreținerea bunului format); 7 Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor integrate / de accesare de noi fonduri prin scrierea de noi idei de proiect, pentru dezvoltarea serviciului format/bunului creat), dacă este cazul;	Centrul administrativ-cultural reconstruit în comuna Grătiești funcționează ca un spațiu multifuncțional, destinat satisfacerii nevoilor comunității în plan administrativ, cultural, educațional și civic. Activitatea în incintă este deja în plină desfășurare, cu participarea directă a mai multor structuri comunitare. La moment, în clădire activează Biblioteca Publică Grătiești, un spațiu frecventat zilnic de cititori de toate vârstele, inclusiv elevi, studenți și persoane în etate. De asemenea, în incintă și-au reluat activitatea Ansamblului de cântece și dansuri populare „Cununa”, „Țărâncuțele”, precum și colectivele de dansatori ai Școlii de Arte și ai ansamblurilor locale. Până la finele verii, în birourile spațioase se vor muta și angajații Primăriei, ceea ce va contribui la o mai bună interacțiune cu cetățenii și la creșterea disponibilității administrației față de problemele și nevoile locuitorilor. Funcțional, clădirea este structurată pentru a găzdui: •Servicii administrative: birouri pentru primărie, evidența populației, taxe și impozite, stare civilă etc. •Activități culturale și educaționale: spectacole, expoziții, lansări de carte, evenimente pentru copii și tineri. •Ateliere, cursuri și instruiți: pentru toate categoriile de vârstă, inclusiv adulții și seniori. •Spații pentru întâlniri civice și consultări publice: ONG-uri, grupuri informale, instituții locale. •Săli de ședințe: pentru consiliul local, întâlniri interinstituționale sau dezbateri publice. Clădirea funcționează în regim public, cu program stabilit, fiind administrată de autoritatea publică locală, prin personal desemnat și buget dedicat pentru întreținere și activități curente.

<p>Resursele financiare și umane alocate pentru asigurarea continuității proiectului</p>	<p>Primăria a planificat suma de 2000 de lei din bugetul local pentru elaborarea panoului informativ permanent.</p> <p>Deasemenea primăria planifica alocarea resurselor necesare pentru întreținerea spațiilor în stare funcțională pe parcursul fiecărui an bugetar.</p> <p>Inclusiv angajarea unui director al casei de cultura și angajarea unui conducător artistic. La moment în cadrul primăriei activează un specialist în domeniul tineretului.</p>	<p>Asigurarea funcționării durabile și eficiente a Centrului administrativ-cultural din comuna Grătiești este posibilă datorită implicării unui personal bine structurat, coordonat de autoritatea publică locală.</p> <p>Personalul responsabil este format din specialiști din cadrul Primăriei, din personal auxiliar, precum și din reprezentanți ai instituțiilor care își desfășoară activitatea în incintă.</p> <p>Coordonarea generală a proceselor administrative și operaționale este realizată de funcționarii primăriei care sunt implicați în:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monitorizarea stării tehnice a clădirii, • planificarea bugetară pentru întreținere, • gestionarea actelor administrative, a contractelor și a documentației aferente mentenanței. <p>În ceea ce privește întreținerea zilnică a Centrului, aceasta este asigurată de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 lucrători auxiliari angajați în Aparatul Primăriei, care se ocupă de curățenia și buna funcționare atât a spațiilor interioare, cât și a curții instituției. <p>Un rol deosebit îl are și:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biblioteca de la Biblioteca Publică Grătiești, care, pe lângă activitatea de promovare a lecturii și organizare a activităților culturale, se implică activ în amenajarea, întreținerea și animarea spațiului cultural din incinta centrului. Prin implicarea sa constantă, contribuie la păstrarea unei atmosfere plăcute, creative și funcționale, atât pentru cititori, cât și pentru participanții la activitățile artistice și educaționale desfășurate aici. <p>Întregul personal colaborează pentru menținerea funcționalității și sustenabilității clădirii, contribuind la asigurarea unui cadru adecvat pentru desfășurarea activităților administrative, culturale și comunitare.</p>
<p>Rezultatele obținute prin proiect care au produs / produc efecte și după finalizare</p>	<p>1. Accesibilitate îmbunătățită pentru persoanele cu dizabilități</p> <ul style="list-style-type: none"> •Pe termen mediu: Instalarea rampelor și amenajarea accesului în instituție a permis persoanelor cu dizabilități motorii să participe, în condiții egale, la activitățile culturale, educaționale și civice. Pentru prima dată, aceste persoane pot asista la evenimente publice fără bariere fizice. •Pe termen lung: Accesibilitatea devine un standard în comunitate, consolidând ideea de incluziune și egalitate. Totodată, s-a creat un precedent care va influența proiectele viitoare de infrastructură publică. <p>2. Crearea unui spațiu adecvat pentru desfășurarea alegerilor</p> <ul style="list-style-type: none"> •Pe termen mediu: Centrul administrativ-cultural reabilitat a oferit pentru prima dată un spațiu conform normelor pentru organizarea alegerilor locale și naționale. Acest fapt a crescut participarea cetățenească și a asigurat egalitate în drepturi pentru toate categoriile sociale. •Pe termen lung: Spațiul devine un punct stabil pentru desfășurarea democratică a vieții publice în comună, contribuind la întărirea spiritului civic și al responsabilității sociale. <p>3. Revitalizarea vieții culturale și educaționale</p> <ul style="list-style-type: none"> •Pe termen mediu: Activitatea Casei de cultură, a bibliotecilor din Grătiești și a Școlii de Arte a fost reluată și modernizată. Aproximativ 300–400 de persoane utilizează zilnic aceste servicii. •Pe termen lung: Peste 1000 de copii și tineri sunt implicați în activități artistice prin ansamblurile „Țărăncuțele”, „Cununa”, „Ilincuța”, „Gloria”, „Voinceii”, „Mugureii” și „Lăstărașii”, ceea ce contribuie la păstrarea tradițiilor și la dezvoltarea potențialului artistic local. <p>4. Eficiență administrativă crescută</p> <ul style="list-style-type: none"> •Pe termen mediu: Primăria și Consiliul local funcționează acum într-un spațiu propriu, adecvat, oferind condiții moderne de lucru pentru circa 20 de angajați. Astfel, cetățenii beneficiază de servicii publice mai rapide și mai eficiente. •Pe termen lung: Instituțiile publice locale devin mai performante, ceea ce crește încrederea cetățenilor în administrația locală și contribuie la o mai bună guvernare. <p>5. Asigurarea durabilității investiției</p> <ul style="list-style-type: none"> •Pe termen mediu: S-au alocat 120.000 lei pentru întreținerea clădirii (iluminare, încălzire, apă, canalizare, internet, telefon) și 715.700 lei pentru amenajarea curții. •Pe termen lung: Bugetarea continuă a mentenanței garantează funcționarea eficientă a centrului, ceea ce asigură sustenabilitatea și impactul pozitiv constant asupra comunității. 	<p>Proiectul are un impact vizibil și pozitiv asupra comunității din Grătiești:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oferă acces echitabil la servicii publice moderne și la activități culturale diversificate. • Stimulează coagularea comunității în jurul unui spațiu comun, accesibil și primitor. • Crește participarea civică și implicarea cetățenilor în viața publică. • Promovează incluziunea, prin acces facil și condiții moderne pentru toate categoriile sociale, inclusiv persoane cu dizabilități. • Contribuie la revigorarea vieții culturale locale și la dezvoltarea capitalului uman prin educație și implicare. <p>Centrul devine astfel un catalizator al dezvoltării locale, cu beneficii directe pentru cetățeni și un model de valorificare eficientă a investițiilor publice în infrastructură comunitară.</p> <p>Proiectul „Reconstrucția Centrului administrativ-cultural” din comuna Grătiești generează un impact social pozitiv semnificativ asupra tuturor categoriilor de beneficiari direcți și indirecți.</p> <p>Pentru locuitorii comunei, noul centru a devenit un spațiu sigur, primitor și modern, în care au acces la servicii administrative, culturale și comunitare în condiții mult mai bune față de cele anterioare.</p> <p>Participanții la activitățile organizate în incintă se bucură de confort, igienă, iluminare, căldură, apă curentă și canalizare – aspecte esențiale pentru un trai decent și participare activă în viața publică.</p> <p>Pentru angajații Primăriei și ai instituțiilor culturale, proiectul oferă condiții optime de muncă și contribuie la creșterea eficienței și profesionalismului serviciilor prestate. Acest aspect se reflectă direct în satisfacția și încrederea cetățenilor față de administrația publică locală.</p> <p>Grupurile țintă educațional-culturale (biblioteca publică, Școala de Arte, ansamblurile „Țărăncuțele”, „Ilincuța”, „Voinceii”, „Mugureii”, „Lăstărașii” etc.) beneficiază de spații dedicate, adaptate activităților de creație, repetiții, expoziții și spectacole. Participarea a peste 1000 de copii și tineri în activități culturale reflectă un impact social major, cu efecte pozitive asupra educației nonformale, păstrării tradițiilor și implicării civice a tinerei generații.</p> <p>Proiectul contribuie, de asemenea, la includerea socială a persoanelor cu dizabilități, prin amenajarea accesului adaptat, permițând participarea acestora la toate activitățile organizate, inclusiv la procesele electorale – un pas important spre o societate mai echitabilă și democratică.</p> <p>Măsuri ulterioare de dezvoltare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alocarea anuală a resurselor financiare pentru întreținerea clădirii, dotărilor și curții (deja s-au cheltuit 120.000 lei pentru servicii comunale și 715.700 lei pentru amenajarea curții). • Planificarea de noi activități educaționale și culturale, extinderea programelor artistice pentru tineri și seniori. • Organizarea de evenimente regionale și schimburi culturale, care vor valorifica potențialul noului spațiu. • Promovarea parteneriatelor cu ONG-uri, instituții educaționale și investitori locali pentru o utilizare sustenabilă și diversificată a centrului. <p>Prin aceste acțiuni, Centrul administrativ-cultural din Grătiești nu doar că își menține funcționalitatea, ci se dezvoltă continuu ca un pilon esențial al coeziunii sociale, al participării civice și al dezvoltării locale sustenabile.</p>

Concluzii:

Proiectul „Reconstrucția Centrului administrativ-cultural” a adus schimbări profunde în structura și viața comunității din Grătiești, reprezentând un pas esențial spre dezvoltarea durabilă a localității. Acesta a influențat semnificativ atât infrastructura fizică, cât și coeziunea socială și calitatea serviciilor publice.

În centrul satului a apărut o clădire nouă, spațioasă, modernă și funcțională, care a înlocuit o infrastructură învechită și neadecvată. Acest centru, deschis zilnic locuitorilor, a devenit un punct de referință vizual și comunitar, oferind un cadru potrivit pentru activități culturale, educaționale și administrative.

O realizare notabilă a proiectului este amenajarea unei căi de acces adaptate persoanelor cu dizabilități motorii, ceea ce permite tuturor cetățenilor – indiferent de gradul de mobilitate – să participe la evenimentele publice, culturale, civice și chiar la alegeri, desfășurate acum într-un spațiu accesibil și legal conform.

Din perspectivă administrativă, proiectul a permis mutarea Primăriei și a Consiliului local într-un sediu propriu, ceea ce a condus la modernizarea activităților instituționale și la îmbunătățirea interacțiunii cu cetățenii.

Totodată, centrul a devenit un spațiu activ de viață comunitară: aici se desfășoară evenimente precum Zilele Europei, 8 Martie, „Dor de Mărțișor”, spectacole, expoziții, cursuri și repetiții ale ansamblurilor culturale locale.

Astfel, proiectul a contribuit direct la creșterea calității vieții, la integrarea tuturor categoriilor sociale și la promovarea valorilor culturale locale. Prin rezultatele obținute, reconstrucția Centrului administrativ-cultural din Grătiești poate fi considerată un exemplu de bună practică în gestionarea fondurilor publice și în dezvoltarea rurală sustenabilă.

Serviciul evaluare ex-post și raportare

Data 04.07.2025